

Ο ΕΚΔΡΟΜΙΣΜΟΣ ΤΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ Η ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΑΧΙΛΛΕΩΣ ΓΡ. ΚΑΡΑΝΑΣΙΟΥ

Προέδρου του Ε.Μ.Ο.Τ.

Ἡ Θεσσαλία, ἐπειδὴ ἀνέκαθεν ἀποτελοῦσε ἓνα ἀπέραντο σιτοβολῶνα, διήγειρε τὴ βουλὴν σαρείας πεινασμένων καὶ διψασμένων σιτῶν, τὰ ὅποια ἐκινουνο ἀπὸ ὅλες τὶς κατευθύνσεις, κατελάμβαναν καὶ λεηλατοῦσαν ὁλόκληρη τὴν ἔκταση αὐτῆς ἢ καὶ μία μόνο περιοχή.

Ἔτσι ἀπὸ τὰ προχριστιανικά χρόνια κατακτῆθηκε, λεηλατήθηκε καὶ καταστράφηκε, ἀπὸ τὸ Φίλιππο τῆς Μακεδονίας, ἀπὸ τοὺς Ῥωμαίους, Ἀθαμάνες, τὸν Ἰούλιο Καίσαρα, τοὺς Γότθους, Σλαῦους, Σαρακηνοὺς, Βουλγάρους, Καταλανοὺς, Σέρβους, Βλάχους κ. ἄ., μέχρις οὗτο τὸ 1420 μ. Χ. κυριεύεται ὀριστικά ἀπὸ τὸν Τούρκο Στρατάρχη Τουραχάν.

Ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τῶν Τούρκων ἡ Θεσσαλία παρέμεινε ἐπὶ 461 χρόνια συνεχῆ, δηλαδὴ μέχρι τὸ 1881, ὅποτε ἐλευθερώθηκε ὕστερα ἀπὸ ἀπόφαση τοῦ Βερολινείου συνεδρίου τὸ 1881, ἐπὶ πρωθυπουργίας τοῦ ἀειμνήστου Κουμουνοῦρου.

Οἱ βαρεῖες ἀλυσσίδες τῆς σκλαβιάς καὶ τῆς δουλείας, ἦταν πολὺ φυσικὸ νὰ ἀναστεῖλουν κάθε πνευματικὴ, καλλιτεχνικὴ καὶ τουριστικὴ ἐκδήλωση καὶ κίνηση.

Ὁ τουρισμὸς ἰδίως, ἦταν ἐντελῶς ἄγνωστος τὴν ἐποχὴ ἐκεῖνη καὶ μόνο ὀλίγοι ξένοι περιηγηταί, ὅπως οἱ Γάλλοι Φραγκίσκος Πουκεβίλ (1800) καὶ Λέον Ἐξέ (1831-1922), ὁ Γερμανὸ γεωγράφος Ἀλφρέδος Φίλιπσον (1887-1928) κ. ἄ., μπόρεσαν νὰ περιηγηθοῦν τὴ Θεσσαλία καὶ νὰ περιγράψουν ὠρισμένα γεγονότα καὶ ἐντυπώσεις καὶ διάφορα στοιχεῖα γι' αὐτήν.

Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωση τῆς Θεσσαλίας ἀπὸ τοὺς Τούρκους, ἡ περιήγησις στὴ Θεσσαλία, ἄρχισε σιγὰ-σιγὰ ἀπὸ μεμονωμένα ἄτομα ἢ ἀπὸ ὁμάδες συγγενικές, φιλικές, ἀπὸ κυνηγοὺς κ.λ.π. Ἰδίως διωργανοῦντο ἐκδρομὲς γιὰ κορυφές βουνῶν ἢ γιὰ κατ' ἐξοχὴν εἰδυλλιακά τοπία, οἱ ὁποῖες συνδυάζονταν μὲ τὸν ἀπαραίτητο ὀβελία, μὲ πῆττες, μὲ κοκορέτσια, κεμπάπια καὶ τὴν ἀπαραίτητη τραμουτζάνα...

Ὁρειβατικὸν καταφύγιον τοῦ ΕΜΟΤ ἐπὶ τοῦ Κόζιακα

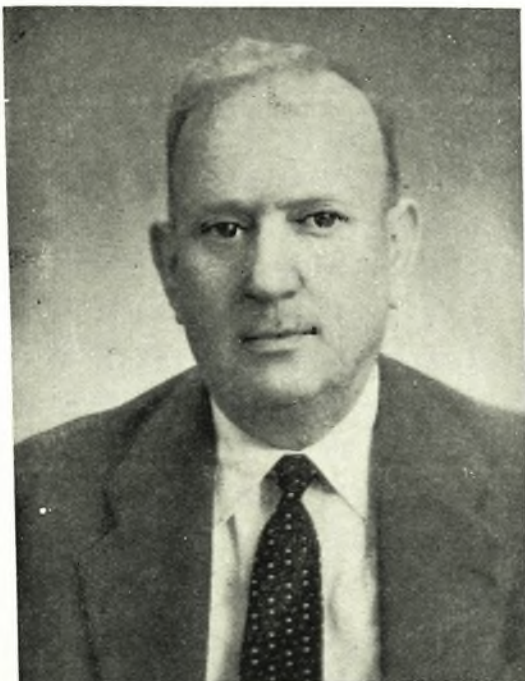

ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΓΡ. ΚΑΡΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐγεννήθη τὸν Μάρτιον τοῦ 1904 καὶ ἐπεράτωσε τὰς Γυμνασιακάς του σπουδὰς εἰς Τρίκαλα τὸ 1922. Ἐπὶ διετίαν ἐφοίτησε εἰς τὴν Νομικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ κατόπιν μετεγράφη εἰς τὴν Ὀδοντιατρικὴν, ἐξ ἧς ἀπεφοίτησε μὲ βαθμὸν Λίαν Καλῶς. Εἰς Λάρισα ἀνέπτυξε μεγάλην καὶ ἀσυνήθη ἐκπολιτιστικὴν κίνησιν μέσω τοῦ «Ὁμίλου Ἐκδρομῶν Λαρίσης» κατ' ἀρχὰς καὶ μετέπειτα διὰ τοῦ «Ὁμίλου Διανοουμένων καὶ Φιλοτέχνων Λαρίσης» μετέχων μεταξὺ τῶν κυρίων ἰδρυτῶν αὐτοῦ. Ὁ Ὁμιλος οὗτος ἐξέδωκε τότε καὶ τὸ θαυμάσιον περιοδικὸν «Θεσσαλικά Γράμματα». Εἰς Τρίκαλα ἱδρυσεν τὸν «Ἐκδρομικὸν καὶ Μορφωτικὸν Ὁμιλὸν Τρικάλων-ΕΜΟΤ» τοῦ ὁποῦο τυγχάνει Πρόεδρος καὶ ψυχὴ ἐπὶ 17 συνεχῆ ἔτη καὶ δι' αὐτοῦ ἐκδίδει ἀπὸ τοῦ ἔτους 1947 τὸ γνωστὸν εἰς τὸ πανελλήνιον περιοδικὸν «Μετέωρα», τὸ ὁποῖον ἐκδίδεται καὶ ἤδη. Ἐπίσης εἶναι ἡδὴ Γεν. Γραμματεὺς τῆς «Τοπικῆς Ἐπιτροπῆς Τουρισμοῦ Τρικάλων-Καλαμπάκας» καὶ τοῦ «Ροταριανοῦ Ὁμίλου Τρικάλων» καὶ μεταξὺ τῶν ἰδρυτῶν τῆς «Φιλαρχαίου Ἐταιρείας Τρικ-κης». Εἶναι μέλος τοῦ «Συνδέσμου Ἑλλήνων Λογοτεχνῶν» καὶ τῆς «Ἐνώσεως Ἑλλήνων Συγγραφέων καὶ Δημοσιογράφων Τουρισμοῦ». Ἐξέδωσε τὸ βιβλίον του «Παλῆὰ Πνευματικά Τρίκαλα».

Τὸ εἶδος αὐτὸ τῶν ἐκδρομῶν καὶ ὀρειβασιῶν, ἦταν ὁ πρόδρομος τοῦ Ἑλληνικοῦ τουρισμοῦ, ὅπως σιγὰ-σιγὰ ἐξελίχθηκε μέχρι σήμερα καὶ ἔως οὗτο στὴ γειτονικὴ Λάρισα ἱδρύεται τὸ πρῶτο ὀργανωμένο Θεσσαλικὸ ἐκδρομικὸ σωματεῖο ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ὁμιλος Ἐκδρομῶν Λαρίσης» τὸ 1924. Ἀκολουθεῖ ἡ σύσταση τοῦ Τμήματος Βόλου τοῦ «Ἑλληνικοῦ Ὁρειβατικοῦ Συνδέσμου» καὶ τοῦ «Πανὸς» Βόλου, ἐνῶ στὰ Τρίκαλα ἱδρύνονταν ἀργότερα τὸ Τμήμα τοῦ «Ἑλληνικοῦ Ὁρειβατικοῦ Συνδέσμου» καὶ ἡ «Ἐνωσις Φιλομούσων καὶ Ἐκδρομῶν Τρικάλων». Μετὰ παρέλευση χρόνων, ἀκολουθεῖ ἡ ἱδρυσις στὴ Λάρισα τῶν ἐκδρομικῶν συλλόγων «Οἰκογενειακὸς Ἐκδρομικὸς Ὁμιλος», Τμήμα τοῦ Ε.Ο.Σ., ΜΕΣΑ «Ἀριστεύς», «Ὁμιλος Φυσιολατρῶν» τμήματος «Ὑπαιθρίου Ζωῆς», στὸ Βόλο τῆς Νέας Ζωῆς, στὴν Καρδίτσα τοῦ «Ἐκδρομικοῦ Ὁμίλου» τμήματα τῆς Περιγητικῆς σὲ ὅλες τὶς Θεσσαλικὰς πόλεις κ.λ.π.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΣ

Έγεννήθη εις Ἀγίους Θεοδώρους τῆς ἐπαρχίας Ἀλμυροῦ τοῦ Νομοῦ Μαγνησίας. Πτυχιούχος τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Ἐθνικοῦ καὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Διετέλεσε Διευθυντὴς τοῦ Δικαστικοῦ τμήματος τῆς Ἐθνικῆς-Κτηματικῆς Τραπεζῆς, Πρόεδρος τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου τοῦ Καταναλωτικοῦ Συνεταιρισμοῦ τῶν Ὑπαλλήλων Τραπεζῶν Ἐθνικῆς καὶ Κτηματικῆς, Ἐπίτιμος Πρόεδρος τῶν ἐν Ἀθήναις Ἀλμυριωτῶν, Σύμβουλος τῆς Α.Ε. «ΥΔΡΕΞ» κ.λ.π. Μέλος τῆς Ἱστορικῆς καὶ Λαογραφικῆς Ἑταιρείας τῶν Θεσσαλῶν, ἐνίσχυσε ποικιλοτρόπως τὸ ἔργον αὐτῆς, μετὰ προθυμίας ἐπικουρῶν καὶ δραστηρίως ἐργαζόμενος. Διὰ τοῦτο ἐξετιμᾶτο παρὰ τῶν ἐταίρων.

ΑΛΕΞ. ΠΑΠΑΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Έγεννήθη ἐν Καρδίτῃ ἐν ἔτει 1914 καὶ ἀπεφοίτησε τοῦ Γυμνασίου Καρδίτσης τὸ ἔτος 1931. Εἰσήχθη εἰς τὴν Σχολὴν τῶν Νομικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης καὶ ἔλαβεν τὸ πτυχίον τῆς Νομικῆς Σχολῆς. Τὴν 12 Αὐγούστου τοῦ ἔτους 1937 ὥρκισθη δικηγόρος παρὰ τῷ Πρωτοδικεῖῳ Θεσσαλονίκης, προαχθεὶς καὶ παρὰ τῷ Ἐφετεῖῳ Θεσσαλονίκης.

ΜΙΧΑΗΛ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ

Έγεννήθη ἐν Τρικάλαις 1905. Ἐσπούδασε νομικὰ καὶ ἔτυχε τὸ 1925 πτυχίου. Διωρισμένος καὶ παρὰ τῷ Ἐφετεῖῳ Λαρίσης ἀσκεῖ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ δικηγόρου παρὰ τῷ Πρωτοδικεῖῳ Τρικάλων. Ἠγήθη συνδυασμοῦ συμπολιτῶν του κατὰ τὰς δημοτικὰς ἐκλογὰς τοῦ 1951 καὶ ἐξελέγη πρῶτος δημοτικός σύμβουλος τοῦ Δήμου Τρικκαίων. Ἦδη τυγχάνει Πρόεδρος τῆς Λέσχης Τρικάλων, καὶ τοῦ Ροταριανοῦ ὁμίλου.

ΚΩΝΣΤΑΝΤ. ΜΙΣΤΡΑΣ

Έγεννήθη ἐν Καρδίτῃ τὸ ἔτος 1917. Διακούσας αὐτόθι τὰ ἐγκύκλια μαθήματα ἐνεγράφη κατόπιν εἰς τὴν Νομικὴν Σχολήν. Δικηγορεῖ εὐδοκίμως ἐν Καρδίτῃ, διετέλεσε δὲ Πρόεδρος τοῦ Π.Ο.Κ.Π.Α., Δημοτικός Σύμβουλος, κατ'ἐπανάληψιν Πρόεδρος Ἀθλητικῶν Σωματείων καὶ Συλλόγων, Πρόεδρος Δημοτικοῦ Συμβουλίου Καρδίτσης, συμμετέχει δὲ ἐνεργῶς εἰς πᾶσαν πολιτιστικὴν κίνησιν.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΑΡΑΜΑΝΩΛΗΣ

Έγεννήθη τὸ 1935 εἰς Φάρσαλα. Ἐπεράτωσε τὰς γυμνασιακὰς του σπουδὰς εἰς τὸ Β' Γυμνάσιον Βόλου. Ἐνεγράφη εἰς τὴν Νομικὴν Σχολήν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν τὸ 1954 καὶ ἀπεφοίτησεν ἐν ἔτει 1958. Κατετάγη εἰς τὸ στράτευμα καὶ φοιτήσας εἰς τὴν Σχολὴν Ἐφεδρῶν Ἀξιωματικῶν Πεζικοῦ ἀπελύθη ὡς ἀνθυπολοχαγός. Ἦρχισε τὴν ἀσκήσιν τῆς δικηγορικῆς του σταδιοδρομίας τὸ ἔτος 1962.

ΕΚ ΤΟΥ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΥ ΚΟ

ΡΙΚΟΣ ΑΓΑΘΟΚΛΗΣ

Έγεννήθη εἰς Πορταριάν. Δικηγόρος παρ' Ἀρείῳ Πάγῳ. Διετέλεσε ἀπὸ τοῦ 1937 - 1940 μέρος τῆς παρὰ τῷ Ὑπουργεῖῳ Δικαιοσύνης Μονίμου Νομοπαρασκευαστικῆς Ἐπιτροπῆς. 1947 - 1948 Πρόεδρος τῆς ΕΦ-ΕΞ Ὑπηρεσίας συσταθείσης μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν διὰ τὴν ἀξιοποίησιν πάντων τῶν ἐκ τοῦ Ἐξωτερικοῦ ἐφοδίων. 1949 Ἀντιπρόσωπος τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Διπλωματικὴν Διάσκεψιν Γενεύης πρὸς ἐκπόνησιν Κωδίκων μεταχειρίσεως ἐν Πόλεμῳ αἰχμαλώτων καὶ τραυματιῶν ὡς καὶ τῶν ὑπὸ Κατοχὴν Χωρῶν. 1950 - 51 Γενικός Διοικητὴς Δωδεκανήσου. 1952 — Πρόεδρος τοῦ Πατριωτικοῦ Ἰδρύματος Κοινωνικῆς Προνοίας καὶ Ἀντιλήψεως. 1953 — 58 Πρόεδρος τοῦ Ε.Ο.Τ.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ ΚΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ

Έγεννήθη ἐν Μαΐμουλιῷ, τοῦ Νομοῦ Λαρίσης. Ἐσπούδασε τὴν Νομικὴν εἰς τὸ Ἐθνικὸν Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν, ἐργαζόμενος παραλλήλως πρὸς βιοικονόμησιν τῶν διὰ τὰς σπουδὰς του δαπανῶν. Ἐξασκεῖ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ δικηγόρου ἐν Λαρίσῃ. Εἶναι ἄριστος ἱστοριοδίφης καὶ συνέγραψε πολλὰς μελέτας. Ἐδῶκε πολλὰς διαλέξεις, συμμετέχει δὲ δραστηρίως εἰς πᾶσαν ἐκπολιτιστικὴν ἐκδήλωσιν.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΜΠΡΟΣ

Ἐγεννήθη ἐν Λαρίσῃ. Ἐνεγράφη εἰς τὴν Νομικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, πρωτεύων μεταξὺ τῶν συμφοιτητῶν του. Φοιτητὴς ὢν ἐβραβεύθη διὰ χιλιοδράχμιον βραβείου τοῦ Σεβαστοπολείου ἀγωνίσματος κατὰ τὸ 1914 διὰ μελέτημα πολιτειακοῦ θέματος. Ὑπηρετήσεν εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ μέ τὸν βαθμὸν τοῦ λοχίου. Ἐδικηγόρησεν εὐδοκίμως ἐν Δράμᾳ καὶ ἄλλαχού, ἐκτιμώμενος παρὰ πάντων.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΩΓΟΣ

Ἐγεννήθη ἐν Τρικάλαις τὸ 1910, καταγόμενος πατρώθεν ἐξ Ἀμαράντου, ἐκ τοῦ ἀρματολοῦ Γωγο-Στρογγύλη, μητρόθεν ἐκ Καστανέας, ἐκ τοῦ γένους Πίσπα (Κεραμᾶνα). Πτυχιούχος τῆς Νομικῆς, μετέβη τὸ 1935 δι' εὐρυτέρας σπουδὰς εἰς Μόναχον, ἀναγορευθεὶς διδάκτωρ τῆς Νομικῆς τοῦ Παν/μίου τοῦ Μονάχου κατὰ τὸ 1938, γενόμενος ὑφηγητὴς καὶ ἀνερχόμενος τὴν κλίμακα τῆς Ἀκαδημαϊκῆς ἱεραρχίας κατέληξε νὰ ἐκλεγῇ κατὰ τὸ 1957 ἐπίτιμος Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Μονάχου, διεθνῶς γνωστὸς διὰ τὴν συγγραφὴν του μέχρι τοῦ κατὰ τὸ 1960 ἐκεῖ θανάτου του. Ἐσχημάτισε εὐτυχῇ οἰκογένειαν, ἀποκτήσας τρία τέκνα ἐξ ὧν ἀντάξιος διάδοχος ὁ υἱὸς του Χρῖστος.

ΣΜΟΥ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΤΣΑΚΟΣ

Ἐγεννήθη ἐν Τυρνάβῳ τοῦ Νομοῦ Λαρίσης. Διακούσας αὐτόθι τὰ ἐγκύκλια μαθήματα, ἐπεράτωσε τὰς γυμνασιακὰς του σπουδὰς ἐν Λαρίσῃ διατελέσας μαθητὴς τοῦ διαπρεποῦς φιλολόγου συμπολίτου του Ἀχιλλέως Τζαρτζάνου. Ἐνεγράφη κατόπιν εἰς τὴν Νομικὴν Σχολὴν τοῦ Ἐθνικοῦ καὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ὅθεν ἔλαβε καὶ τὸ πτυχίον. Κατὰ τοὺς πολέμους ἔλαβε μέρος ὡς ἀξιωματικὸς τῆς Στρατιωτικῆς Δικαιοσύνης. Διετέλεσε Διευθυντὴς τοῦ Ταμείου Συντάξεως Νομικῶν μέχρι τοῦ θανάτου του. Μέλος τῆς Ἱστορ. καὶ Λαογρ. Ἑταιρείας τῶν Θεσσαλῶν, παρασχὼν πλείστας ὑπηρεσίας καὶ προωθήσας τὸ ἔργον αὐτῆς ὡς Διοικ. Σύμβουλος καὶ Ἐλεγκτὴς τῆς Ἑταιρείας.

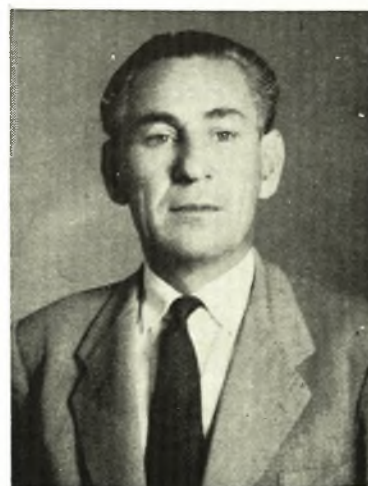

ΟΡΕΣΤΗΣ ΠΑΛΑΓΚΑΣ

Ἐγεννήθη εἰς Τσαρίτσανην Ἐλασσόνο. Ἐσπούδασε τὴν Νομικὴν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν καὶ ἐγκατεστάθη μονίμως εἰς Θεσσαλονίκην, ὅπου ἀσκεῖ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ Δικηγόρου λίαν εὐδοκίμως. Εἶναι Ἀντιπρόεδρος τῆς «Λέσχης Θεσσαλῶν Θεσσαλονίκης», Πρόεδρος τοῦ «Συλλόγου Παρολυμπίων» καὶ μέλος τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τοῦ Ὀρφανοτροφείου «Μέγας Ἀλέξανδρος Θεσσαλονίκης».

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐγεννήθη ἐν Λαρίσῃ τὸ ἔτος 1910. Μετὰ τὸ πέρας τῶν Γυμνασιακῶν του σπουδῶν μετέβη εἰς Γαλλίαν, ὅπου καὶ ἐσπούδασε Νομικά. Εἶναι πτυχιούχος τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Θεσσαλονίκης. Τὸ 1940 διωρίσθη δικηγόρος παρὰ τῷ Πρωτοδικεῖῳ Θεσσαλονίκης, καὶ τὸ ἔτος 1945 προήχθη παρ' Ἐφέταις. Δικηγορεῖ ἐν Θεσσαλονίκῃ, ἀπὸ τοῦ ἔτους 1941. Διετέλεσεν ἐπίσης καὶ Νομάρχης Ἀρκαδίας.

Τὰ χρονικά ὅρια πού μας δόθηκαν γιά τή συγγραφή τοῦ παρόντος ἄρθρου, δέν ἐπιτρέπουν εὐρύτερη ἀνασκόπηση καί πιό ἐνδελεχή ἔρευνα σέ πανθεσσαλική κλίμακα, γιά τὸ ἱστορικὸ τῆς ἐξελιξέως τοῦ τουρισμοῦ σέ κάθε Θεσσαλική περίοδο, πού ἄλλως τε δέν εἶναι δυνατό νὰ γνωρίζη κανένας σέ λεπτομερειακὴ προβολή, γι' αὐτὸ καί θὰ περιορισθοῦμε στὸν Τρικαλινὸ περίγυρο.

Ἡ ἱδρυση τοῦ τμήματος Τρικάλων τοῦ Ε.Ο.Σ. τὸ 1928 περίπου, ἀπὸ φιλοπρόοδους νέους, εἶχε πραγματικὰ ἀνταποκριθῇ στὰ δεδομένα τῆς ἀληθινῆς ὀρειβατικῆς κινήσεως, ἐνῶ ἡ ἱδρυση τῆς Ε.Φ.Ε.Τ. εἶχε ὡς σκοποὺς, ἐκτὸς τοῦ ἐκδρομισμού, καί τὴν καλλιέργεια τῆς μουσικῆς, τῆς ψυχαγωγίας κ.κ.π.

Τὸ 1945 ἱδρύεται μὲ πρωτοβουλία τοῦ ὑποφαινομένου ὁ «Ἐκδρομικὸς Μορφωτικὸς Ὁμιλος Τρικάλων-ΕΜΟΤ» μὲ βάσεις ὅλα τὰ σύγχρονα δεδομένα καί ἀντιλήψεις τοῦ πραγματικοῦ ἐκδρομισμού καί τῆς ὀρειβασίας, ἀλλὰ καί πνευματικῶν, καλλιτεχνικῶν καί γενικώτερα ἐκπολιτιστικῶν ἐκδηλώσεων, χωρὶς τίς ὁποῖες δέν εἶναι δυνατό νὰ ζήση ἓνας σύλλογος καθαρά ἐκδρομικὸς στὴν Ἑλληνικὴ ἐπαρχία, ὅπου ἐπικρατοῦν ἰδιότυπες συνθῆκες καί πού ἀποτελοῦν καθολικὸ αἶτημα τοῦ ἐκεῖ πληθυσμοῦ.

Μέχρι σήμερα ὁ ΕΜΟΤ ἔχει πραγματοποιήσει 475 ἐκδρομές, πεζοπορίες καί ὀρειβασίες, 64 διαλέξεις, 15 συναυλίες, 8 ἀθλητικοὺς ἀγῶνες «Χατζηπέτρεια», 50 χορευτικὲς βραδιὲς μὲ καλλιτεχνικὸ περιεχόμενο, 16 ἐκθέσεις Καλῶν Τεχνῶν, ἔκδοση τοῦ γνωστοῦ περιοδικοῦ του «Μετέωρα» ἀπὸ τὸ 1947, φιλολογικὰ μνημόσυνα Κωστῆ Παλαμᾶ, Γρηγόρη Ξενοπούλου καί Τρικαλινῶν ἀνθρώπων τῶν Γραμμάτων καί Τεχνῶν, 2 θεατρικὲς παραστάσεις, 4 μορφωτικὲς κινηματογραφικὲς προβολές, ἐξέδωκε καί ἐκυκλοφόρησε δύο φορές Ὁδηγὸ τουριστῶν Δυτικῆς Θεσσαλίας, διωργάνωσε τὸ Α' ἐκδρομικὸ συνέδριο στὰ Τρίκαλα τὸ 1961 καί τὸ «Πανελλήνιο Φυσιολατρικὸ Μνημόσυνο» στὸ Βελεστίνο τὸ 1953, ἱδρύσε τὸ 1951 τὴν «Ἐνωση Ἐκδρομικῶν Σωματείων Θεσσαλίας» ἀνήγειρε ὀρειβατικὸ

Καταφύγιο στὸν Κόζιακα σὲ ὑψόμετρο 1738 μέτρα, Εἰκονοστάσιο βυζαντινοῦ ρυθμοῦ πρὸς τιμὴ τοῦ Ἁγίου Βησσαρίωνα στὴν Πύλη καί τὴν προτομὴ τοῦ ἐθνικοῦ ἥρωα καί Στρατηγοῦ τῆς Ἑλληνικῆς καί Θεσσαλικῆς ἐπαναστάσεως Χριστοδούλου Χατζηπέτρου στὰ Τρίκαλα καί στὴν Καλαμπάκα κλπ., κλπ.

Τὰ τουριστικὰ θεσσαλικά ἐνδιαφέροντα, συγκεντρώνονται στὰ ὁμορφα καί δασωμένα θεσσαλικά βουνά, στὶς εἰδυλλιακὲς παραλίες, στὰ θρυλικά Μετέωρα, στὴν κοιλάδα τῶν Τεμπῶν, στοὺς ἀρχαιολογικοὺς καί ἱστορικοὺς χώρους, στὰ ἄπειρα θεσσαλικά Μοναστήρια, στὰ εἰδυλλιακά τοπία, στὶς πόλεις καί στὰ χωριά κλπ.

Γιὰ τὴν ἀξιοποίηση τῆς Θεσσαλίας ἀπὸ τουριστικῆς πλευρᾶς, μεταξὺ τῶν ἄλλων, θὰ ἔπρεπε νὰ προωθηθοῦν καί τὰ ἑξῆς, κατὰ τὴν γνώμη μας, ζητήματα:

1) Νὰ γίνουν δρόμοι πραγματικοὶ καί νὰ τελειοποιηθοῦν αὐτοὶ πού ὑπάρχουν σήμερα, πρὸς κάθε ἐνδιαφέρουσα κατεύθυνση, ὥστε νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ ἀσφαλὴς κίνηση καθ' ὅλες τίς ἐποχὲς τοῦ χρόνου.

2) Οἱ συγκοινωνίες νὰ ἐκτελοῦνται ἀπὸ συγχρονισμένα αὐτοκίνητα, μὲ πυκνὰ δρομολόγια, μὲ τοὺς προβλεπομένους ἐπιβάτες καί τιμὲς εἰσιτηρίων προσιτὲς εἰς ὅλους.

3) Νὰ ἀνεγερθοῦν παντοῦ συγχρονισμένα ξενοδοχεῖα ὕπνου, μοτέλ καί τουριστικά περίπτερα καί νὰ ὁργανωθῇ σὲ εὐρεῖα κλίμακα τὸ «Ξενοδοχεῖο τοῦ Χωριοῦ». Ἐπίσης νὰ εὐπρεπισθοῦν τὰ ὑπάρχοντα ξενοδοχεῖα ὕπνου καί ἐστιατόρια καί νὰ παταχθῇ ἀμείλικτα ἡ παρατηρουμένη αἰσχροκέρδεια σὲ βάρος τῶν τουριστῶν.

4) Νὰ γίνουν συστηματικὲς ἀνασκαφές σὲ ὅλους τοὺς ἀρχαιολογικοὺς χώρους τῆς Θεσσαλίας, γιά νὰ ἔλθουν στὸ φῶς πολῦτιμοι ἀρχαιολογικοὶ θησαυροί, οἱ ὁποῖοι θὰ τονώσουν σὲ ἀφάνταστο βαθμὸ τὴν τουριστικὴ κίνηση πρὸς αὐτὴ ξένων καί Ἑλλήνων περιηγητῶν.

5) Νὰ ἀνεγερθοῦν συγχρονισμένα μουσεῖα σὲ πόλεις καί κωμοπόλεις τῆς Θεσσαλίας, στὰ ὁποῖα νὰ συγκεντρωθοῦν ὅλα τὰ ἀρχαιολογικά εὐρήματα καί νὰ διορισθοῦν

Ταυρωπὸς

Μετεώρα

έφοροι ἀρχαιοτήτων στις τέσσαρες πρωτεύουσες των Νομών της Θεσσαλίας.

6) Νά φυτευθοῦν δενδροστοιχίες στις κυριώτερες οδικές ἀρτηρίες της Θεσσαλίας, ἂν μὴ σὲ ὅλες, καὶ νά συμπληρωθοῦν οἱ ὑπάρχουσες, γιατί προσδίδουν μιὰ ξεχωριστὴ μεγαλοπρέπεια καὶ γραφικότητα σ' αὐτές.

7) Πρέπει νά καταβληθῇ κάθε δυνατὴ φροντίδα, νά διαφυλαχθοῦν τὰ ἐναπομείναντα ἀπὸ τὸ ἀλύπητο τσεκούρι τῶν ὑλοτόμων δάση, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν πολύτιμο διάκοσμο καὶ στοιχεῖο πού κοσμεῖ τὰ βουνά μας καὶ τίς πεδιάδες. Ἡ βουλιμία τῶν δασεμπόρων, ξυλεμπόρων, προέδρων Κοινοτήτων κ.ἄ., ἔχει ὑπερβῇ κάθε νοητὸ ὄριο, γι' αὐτὸ ἐπιβάλλεται νά περιορισθῇ ἡ ἐντατικὴ αὐτὴ ὑλοτομία τῶν δασῶν μας καὶ νά γίνουν σὲ εὐρεῖα κλίμακα ἀναδασώσεις.

8) Νά ἐκτυπωθοῦν σύντομοι μὰ περιεκτικοὶ ὁδηγοὶ ὅλων τῶν θεσσαλικῶν διαμερισμάτων διὰ τοὺς τουρίστες, μὲ ὅλα τὰ ἀπαραίτητα τουριστικά, ἀρχαιολογικά, ἱστορικά, λαογραφικά καὶ ἄλλα στοιχεῖα, γιὰ τὴν εὐκόλη, σύντομη καὶ πλήρη κατατόπιση αὐτῶν.

9) Νά ἐκδοθοῦν ἐπίσης λευκώματα κάθε περιοχῆς, μὲ φωτογραφίες καλλιτεχνικὲς καὶ ἐπεξηγήσεις κάθε ἐνδιαφέροντος θεσσαλικοῦ χώρου, γιὰ τὴν εὐρεῖα προπαγάνδισή μεταξὺ τῶν τουριστῶν τοῦ θεσσαλικοῦ χώρου.

10) Νά γίνουν ἐπίμονες καὶ συνεχεῖς παραστάσεις στὸν «Ἑλληνικὸ Ὀργανισμὸ Τουρισμοῦ», νά περιλαμβάνη καὶ τὴ Θεσσαλία στὸ πρόγραμμα τουριστικῶν ἔργων καὶ στὴν εὐρεῖα διαφήμιση πού κάμει μὲ σωρεία πολυχρῶμων ἐντύπων καὶ ἄλλων μέσων γιὰ τὴ χώρα μας, γιατί μέχρι τώρα, ἀτυχῶς, μᾶς ἀγνοεῖ.

11) Οἱ στήλες τοῦ θεσσαλικοῦ τύπου, πρέπει ν' ἀποτελέσουν τὴν πρωτοπορία τῆς σταυροφορίας γιὰ τὴν εὐρύτερη τουριστικὴ ἀξιοποίηση καὶ προβολὴ τοῦ ωραίου θεσσαλικοῦ χώρου.

12) Νά ἐπιδιωχθῇ μὲ ὅλα τὰ δυνατό μέσα καὶ τρόπους, ἡ τουριστικὴ ἀγωγή τῶν Θεσσαλῶν, ἰδίως τῆς ὑπαίθρου, γιὰ ν' ἀνταποκρίνονται αὐτοὶ στὴ λεπτὴ ἀποστολὴ τῆς προσελκύσεως, τῆς ἐξυπηρετήσεως καὶ τῆς συγκρατήσεως τοῦ τουριστικοῦ ρεύματος.

Αὐτὰ σὲ σύντομες καὶ γενικὲς γραμμὲς νομίζω πὼς εἶναι τὰ κυριώτερα τουριστικὰ ζητήματα πού ἀφοροῦν τὴ Θεσσαλία μας.

Θὰ συνεχίσω τώρα μὲ τὴ σύντομη ἐκθεση τῆς πνευματικῆς καὶ καλλιτεχνικῆς κινήσεως στὴν πόλη μας, ἀπὸ τὴν ἀπελευθέρωσή της ἀπὸ τοὺς Τούρκους.

Ὅταν τίς πρωινὲς ὥρες τῆς 22 Αὐγούστου 1881, τμήματα τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ ὑπὸ τὴ διοίκηση τοῦ Ἑλληνα ἀξιωματικοῦ Σκαρλάτου Σούτσου ἀπὸ τὴν κατεύθυνση τῆς ὁδοῦ Λαρίσης, ἔμπαινε στὴν πόλη τῶν Τρικάλων καὶ κατευθύνονταν πρὸς τὸ Μητροπολιτικὸ ναὸ τῆς Ἁγίας Ἐπισκέψεως γιὰ τὴν καθιερωμένη δοξολογία, ὁ Ἡπειρώτης Χρῖστος Χριστοβασίλης, μὲ φλογερὸ ἐνθουσιασμό, ἀπήγγειλε μέσα στὴν ἐκκλησία ἕνα ποίημά του ἀπὸ 186 στίχους δεκαπεντασύλλαβους, ὑπὸ τὸν τίτλο «Στ' Ἀδέλφια μας».

Ὁ ποιητὴς, κυνηγημένος ἀπὸ τοὺς αἰμοσταγεῖς τυράννους τῆς Ἡπείρου Τούρκους, ζοῦσε στὰ κτήματα τῆς Λαζαρίνας, ὅπου ὁ θεῖος του Σπυράκης, ἦταν διαχειριστὴς αὐτῶν. Ἐδῶ ἄρχισε γιὰ πρώτη φορὰ νά γράφει πεζὰ καὶ ἔμμετρα ἔργα του.

Ὁ Χριστοβασίλης μὲ τὴν ἀπαγγελία του αὐτῇ, ἦταν ὁ πρωτοπόρος τῆς πνευματικῆς ἀφυπνίσεως τοῦ τόπου μας, ὕστερα ἀπὸ πέντε σχεδὸν αἰῶνες σκοταδισμό, ὑπὸ τὸν ζυγὸ τῶν Τούρκων.

Τὴν πνευματικὴ αὐτὴ ἐξόρμηση, συνεχίζουν σὲ συνέχεια ἄλλοι πνευματικοὶ ἄνθρωποι, μεταξὺ τῶν ὁποίων οἱ ἀείμνηστοι Κώστας Βλιτσάκης, Θεόδωρος Χατζηγάγος, Θανάσης Παπανικολάου, Δημήτριος Φωτάκης, Γεώργιος Χατζηγάγος, Στέλιος Ραδινός, Φίλιππος Χριστοδῆμος,

Γεώργιος Ἀναγνωστιάδης κ.ἄ., με τὴν ἔκδοση βιβλίων, με διαλέξεις καὶ ἄλλες ὁμιλίες, με συγκεντρώσεις μουσικῆς καὶ φιλολογικῆς κλπ.

Συνεχίσταί τῆς προσπαθείας ἐκείνων εἶναι οἱ Ἀλέκος Κουσκολέκας, Γεώρ. Ἀργυρόπουλος (Κλαύδιος Μαρκίνας), Βασίλης Βήκας, Γιάννης Παπασωτηρίου, Λεωνίδας Κλειδωνόπουλος, Γιάννης Φίτσιος - Τρίκκης, Ἀλέκος Χατζηγάκης, Νίκος Πίχτος, Ἀλέκος Μάντζαρης, Λεωνίδας Μπατόλας καὶ οἱ νεώτεροι Νίκος καὶ Ρίτα Παπᾶ, Χρῆστος Τσαπάλας, Τάκης Μπαμπαρέκος, Νίκος Μπούρας, Μίμης Νακόπουλος, Κίτσιος καὶ Ἡρακλῆς Παπᾶς κ.ἄ.

Ἀξιόλογο ρόλο στὴν ἀναβίωση καὶ δημιουργία πνευματικῆς ζωῆς στὰ Τρίκαλα μετὰ τὴν ἀπελευθέρωση, ἔπαιξε κι' ὁ τύπος, ἀπὸ τὶς στήλες τοῦ ὁποῖου διοχετεύονταν στὸ κοινὸ μας, ἡ πνευματικὴ ἐργασία τῶν ἀνθρώπων ποὺ ἔγραφαν.

Ἀπὸ ὅσες πηγές μπορέσαμε νὰ πληροφορηθοῦμε σχετικὰ, ἐξακριβώσαμε πὼς πρώτη ἐφημερίδα ποὺ κυκλοφόρησε στὰ Τρίκαλα μετὰ τὴν ἀποχώρηση τῶν κατακτητῶν τὸ 1881, ἦταν ἐβδομαδιαία «Πίνδος» τοῦ Ζήρα. Ἐπειτα ἐξεδόθη ὁ «Νέος Ἀγὼν» τοῦ Μηλιγιώτη, ἡ «Τρίκκη» τῶν Γελοῦμενου καὶ Ζούμπου, ὁ «Ληθαῖος» τοῦ Λούκα, ἡ «Θυέλλα» καὶ ἴσως καὶ ἄλλες ἀκόμα ἐφημερίδες, ἕως ὅτου τὸ 1893 ἐκυκλοφόρησε ἡ ἐβδομαδιαία «Ἀναγέννησις» ἀπὸ τὸν ἀείμνηστο Γιάννη Θεοδωρόπουλο καὶ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1908 τὸ ἐβδομαδιαῖο «Θάρρος» ἀπὸ τὸν Λεωνίδα Κλειδωνόπουλο. Οἱ δυὸ τελευταῖες ἐφημερίδες ἀργότερα καθιέρωσαν καθημερινὴ ἔκδοση.

Ἐπίσης τὸ 1911 βγῆκαν οἱ σατιρικῆς ἐφημερίδες «Σάντεκληρ», «Μεφιστοφελῆς» καὶ «Τέτοιος Πάντοιος» τοῦ Γεώργιου Λίτσα, τὸ 1912 ὁ «Σατανᾶς» τοῦ Βαγγέλη Εὐαγγέλου καὶ τὸ 1914 ὁ «Ἐπόπτης» τοῦ Γιάννη Μπραχάλα. Ἀκολουθεῖ τὸ 1919 ἡ ἡμερησία πολιτικὴ ἐφημερίδα «Τηλέγραφος» τοῦ Ραδινοῦ, ὁ «Ἀτρόμητος» τῶν Ἀμδάρη καὶ Παπανικολάου, τὸ 1929 ὁ «Τοπικὸς Ἀγὼν» τῶν Ζαχαριάδη - Φίτσιου καὶ Τέγου, τὸ 1926 ὁ «Ἀγὼν» τῶν Κώστα Ζεργίγα καὶ Κλεάρ. Κύρκου, τὸ 1928 τὸ μηνιαῖο περιοδικὸ «Ἐνωσις Γεωπόνων» τοῦ Δημ. Κασσίμη καὶ τὸ 15θήμερο περιοδικὸ «Τρικκαλινὴ Ἐπιθεώρησις» τῶν Γιάννη Ἰακωβάκη καὶ Νίκου Μπούρα, τὸ 1931 ἡ «Νέα Φωνή» τοῦ Κλεάρ. Κύρκου, τὸ 1932 τὸ «Φῶς» τοῦ Ἰωάν. Τέκου, τὸ 1932 ἡ σατιρικὴ «Κόκκορας καὶ Ρωμηὸς» τοῦ Δημ. Παπαγιαννάκου, τὸ 1931 τὸ 15θήμερο περιοδικὸ «Ἡ Ἐπαρχία» τῶν Νίκου Παπᾶ καὶ Νίκου Μπούρα, τὸ 1933 ἡ ἐβδομαδιαία «Ἀγροτικὴ Σημαία», τὸ 1935 τὸ μηνιαῖο περιοδικὸ «Μέλισσα» τοῦ Προκ. Νίκολη, τὸ 1943 τὸ περιοδικὸ «Μαθητικὴ Διάπλασις», τὸ 1944 ἡ «Δημοκρατικὴ Ἐλπίς» τοῦ Νάκη Νακόπουλου, τὸ 1945 ἡ σατιρικὴ «Κοτσομπολιό» τοῦ Κίτσιου Παπᾶ, τὸ 1945 ἡ ἐβδομαδιαία «Ἐλευθέρα Γνώμη» ἡ ὁποία ἀπὸ τοῦ 1951 καθιέρωσε ἡμερησία ἔκδοση, ὑπὸ τὴν διεύθυνση τῶν Τάκη Κουτσαμπελούλη, Βασίλη Βουτσελᾶ καὶ Ἀλέκου Κορδαλῆ, τὸ 1947 ἐκδίδεται τὸ διμηνιαῖο περιοδικὸ τοῦ ΕΜΟΤ «Μετέωρα» τὸ ὁποῖο γιὰ πρώτη φορὰ ἐκδόθηκε τὸ 1907 ἀπὸ τὸ Θ. Χατζηγῶγο, τὸ 1952 ἡ μηνιαία μαθητικὴ ἐφημερίδα «Μαθητικὴ Σκέψις», τὸ 1954 ἡ ἐβδομαδιαία ἐφημερίδα «Πρόοδος» τοῦ Γιάννη Λίβερη, τὸ 1956 τὰ «Γεωργικὰ Νέα» τῆς Διευθύνσεως Γεωργίας, τὸ 1955 ἡ «Μαθητικὴ Ζωή» τοῦ Λυκείου Γεωρ. Τσιλιμίγκα καὶ τὸν Ὀκτώβριον 1961 ἡ 15θήμερη ἐφημερίδα «Τρικαλινὸν Βῆμα» ὑπὸ τὴ διεύθυνση τοῦ ὑποφαινομένου.

Ἡ ἐποχὴ μεταξὺ τῶν χρόνων 1900 - 1910 περίπου στὰ Τρίκαλα, ἦταν ἡ πιὸ ἐκφραστικὴ καὶ ἀποδοτικὴ σὲ μουσικο - φιλολογικῆς βραδιῆς καὶ ἐκδηλώσεις, στίς ὁποῖες πρωτοστατοῦσαν τὰ προοδευτικὰ σπίτια, τὰ ὁποῖα ἀπέφευγαν τὸ διαχωρισμὸ τοῦ πληθυσμοῦ σὲ τάξεις, ἀλλὰ τὸν συνένωναν σὲ μιὰ μεγάλη οἰκογένεια, στὴν ὁποία διοχέτευαν με ἀνιδιοτέλεια καὶ καλωσύνη τὸν πολιτισμὸ, τὴ μόρφωση, τὴ μάθηση καὶ τὴν ἀγάπη πρὸς τὶς Καλὰς

Τέχνης. Ἡ μουσικὴ ιδίως ἦταν τὸ εἶδος τῆς ἐπιδόσεως, τῆς ὁλότητος σχεδὸν τοῦ Τρικαλινοῦ λαοῦ. Δὲν ὑπῆρχε Τρικαλινὸς ποὺ νὰ μὴ ἔπαιζε κάποιο μουσικὸ ὄργανο ἢ νὰ μὴ τραγουδᾷ. Οἱ μανδολινάτες καὶ οἱ καντάδες στοὺς σεληνοφώτιστους δρόμους τῆς πόλης μας, τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, ἦταν κάτι τὸ συνυφασμένο με τὴ ζωὴ μας. Ἡ δράση αὐτῆ τῶν πρωτοπόρων καλῶν οἰκογενειῶν τοῦ τόπου μας, ἦταν ἐκείνη ποὺ δημιούργησε μουσικὴ καὶ πνευματικὴ παράδοση στὰ Τρίκαλα. Οἱ οἰκογένειες Κανοῦτα, Ραδινοῦ, Στρατουδάκη, Νακοπούλου, Χριστοδήμου, Παπαστεφάνου, Σαδούκα, Χορδάκη, Χατζηγῶγου κ.ἄ., πρωτοστατοῦσαν πάντοτε στὴν κίνηση αὐτῇ.

Τὰ Τρίκαλα εἶχαν πάντοτε καὶ τὴν ἀρτία φιλαρμονικὴ τους τότε, ἡ ὁποία ἐλάμπρυνε καὶ ἔδιδε τόνο πανηγυρικὸ καὶ χαρμόσυνο σὲ κάθε ἐπίσημη ἡμέρα ἢ περίπτωση.

Ἐπίσης ἡ πόλη διατηροῦσε τὸ Ὠδεῖο τῆς, με πληθώρα διδασκομένων.

Καὶ στὴ ζωγραφικὴ δὲν ὑστέρησαν τὰ Τρίκαλα, παρὰ τὴν μακράϊωνη σκλαβιά. Στὴν ἀγιογραφία ἐπιδίδονταν κατὰ παράδοση οἱ συμπολίτες μας Σαμαριναῖοι, στὰ ξυλόγλυπτα τῶν ἐκκλησιῶν οἱ Μετσοβῖτες καὶ στὰ ἀσημικὰ οἱ Καλαριτινοί. Λίγα χρόνια μετὰ τὴν ἀπελευθέρωση, ὑπηρετοῦσε στὴν πόλιν μας ὁ ἀείμνηστος Μητροπολίτης Θαυμακοῦ καὶ Διοκλείας, στὸν ὁποῖο ὀφείλονται οἱ Βυζαντινῆς τεχνοτροπίας παλιῆς τοιχογραφίης τῶν ἐκκλησιῶν Ζωοδόχου Πηγῆς, Ἀγίων Ἀναργύρων κ.ἄ. Ἄλλοι ἀγιογράφοι ἀναφέρονται οἱ Σαμαριναῖοι ἀδελφοὶ Μάστακα, ὁ Ζήσης Νούλης, ὁ Ἰωάν. Παντοστόπουλος, ὁ Χρῆστος Ματθαῖος, Βασ. Βούλγαρης, Βασ. Κροντηρᾶς, Κων. Μεσσηνέζης, Ἀθαν. Κεφάλας κ.ἄ. Νεώτεροι ἀναφέρονται οἱ Πολύκ. Παναγιωτόπουλος, Γεώρ. Παπαϊωάννου, Κώστας Βέργος. Ἰδιαίτερα ἀναφέρουμε τὸ γιατρὸ Ἀλέκο Κωτίκα, ἄριστο αὐτοδίδακτο ζωγράφο, ἕως ὅτου οἱ Κώστας Γκέσκος, Δημ. Γιολδάσης καὶ Κώστας Ντάκος, ἀνωτέρας πνοῆς ζωγράφοι, ἐτίμησαν τὴν πόλιν μας σὲ πανελλήνιο κλίμακα κι' ἔδωσαν ὄντοτητα καὶ περιεχόμενο στὴν καλλιτεχνικὴ ἔκφανση τοῦ τόπου μας.

Ἐπίσης ὁ ἀείμνηστος δημοδιδάσκαλος Δημ. Σύλλας, ἄριστος ἱεροψάλτης, ἦταν αὐτοδίδακτος ἀγιογράφος, μαθητῆς τοῦ ὁποῖου ἦταν ὁ ζωγράφος Στέφανος Σιαφάρικας. Ὁ τελευταῖος ἀνέδειξε δοκίμους ζωγράφους μαθητὰς του πολλοὺς, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τοὺς Σῶτο Τραγανίτη, Γεώρ. Στοφόρο καὶ Κώστα Κατσίκη.

Στὴν πόλιν μας ἐπίσης ἐγκαταστάθηκε τὸ 1931, ὁ λευκορῶστος Μισὲλ Ρεσέντικωφ, ἕνα θαυμάσιο, πολυσύνθετο καὶ σπάνιο ταλέντο, ὁ ὁποῖος ἐδίδαξε ἐπὶ σειρά χρόνων μουσικὴ, ζωγραφικὴ, ξένες γλῶσσες καὶ μετεῖχε σὲ κάθε καλλιτεχνικὴ ἐκδήλωση γιὰ φιλανθρωπικοὺς καὶ ἄλλους κοινωφελεῖς σκοποὺς.

Καλαμπάκα: Ξενοδοχεῖον «Ξενία».

